

AEROMONAS VERONII KOMPLEXBE TARTOZÓ TÖRZSEK FILOGENETIKAI JELLEMZÉSE ÉS VIRULENCIA GÉNJEINEK EPIDEMIOLÓGIAI ELEMZÉSE

Sellyei Boglárka¹, Varga Zsuzsanna¹, Paulus Petra², Papp Melitta², Molnár Kálmán¹, Székely Csaba¹

¹MTA Agrártudományi Kutatóközpont, Állatorvos-tudományi Intézet, Budapest

²Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatóság, Parazitológiai, Hal- és Méhbetegségek Laboratóriuma

Kivonat

Az *Aeromonas* fajok világszerte a vízi környezetek állandó tagjai. A mozgó, mezofil fajok többségét fakultatív patogénként tartjuk számon, ám egyre nagyobb azon esetek száma, amelyekben hal- és emberi megbetegedésekből egyaránt elsődleges, vagy egyedüli kórokozóként kerülnek izolálásra. A mozgó *Aeromonas* fajokat a nemzetségen belül három nagyobb csoportra oszjuk. Közülük az *A. veronii* komplex tagjai (*A. veronii* és a korábbi *A. ichthymia*, *A. culicicola*, valamint az *A. sobria*, *A. allosaccharophila*, és az *A. jandaei*) rendelkeznek a legszélesebb gazda- és virulencia spektrummal.

Vizsgálatainkban a természetes vizekben és tógazdaságokban előforduló fekélyes bőrgyulladásos megbetegedések során izolált *A. veronii* komplexhez tartozó törzseink részletes filogenetikai vizsgálatát végeztük el, valamint felmértük az egyes virulencia tényezők megoszlását. Ennek során több háztartási fehérjét kódoló gén (I típusú dajkafehérje, DNS giráz α , és β -alegység fehérje, DNS-függő RNS polimeráz β -alegység fehérje, hősokk fehérje 40) szekvencia analízise során alcsoportokat különítettünk el, melyeken belül vizsgáltuk az inváziós képességben szerepet játszó, főként enzim jellegű molekulák (glicerofoszfolipid-koleszterol transzferáz, laterális flagella, lipáz, nukleáz, szerin proteáz) és toxinok (entero-, hemolitikus toxinok) előfordulását.

A két eltérő megközelítésből eredő összefüggés jelentőségét a törzsek kórokozó képességében további vizsgálatok, egyfelől enzimaktivitási tesztek, másfelől *in vitro* kísérletek lesznek hivatottak igazolni. Ennek érdekében mind halakon, mind más potenciális gazdafajokon fertőzési kísérleteket kívánunk végezni.

Támogatás: KTIA-AIK-12-1-2013-0017. sz., OTKA PD 101091. és az OTKA K 100132. sz. szerződések, valamint Bolyai János Kutatási Ösztöndíj (Sellyei).